

12. Зала “Универсиада”

Зала “Универсиада” е първата универсална зала в София и в България и представлява един от най-ярките и първи примери за лек, интернационален следвоенен модернизъм в страната.

ДРУГИ ИМЕНА

Студентска спортна зала “Универсиада”

МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ

бул. “Шипченски проход” №2

ПЕРИОД НА ПОСТРОЯВАНЕ

Зала “Универсиада” е завършена през 1961 година като спортен обект от важно национално значение. Тя е част от новите спортни съоръжения, необходими за международните студентски спортни игри “Универсиада 61”, които се провеждат през август същата година в София.

ПРОЕКТАНТИ

Архитектура: арх. Александър Баров, арх. Дончо Владишки, арх. Иван Татаров и арх. Иван Иванчев с участието на арх. Б. Кръстев, арх. Д. Райков и арх. техник Т. Дилов

КРАТКО ОПИСАНИЕ

Залата “Универсиада” е проектирана след конкурс, проведен през 1958 г. и е сред първите и най-ярки примери за новата посока на развитие на българската архитектура след Априлския пленум през 1956 г., отричането на култа към личността и гесталинизацията. Тя носи всички белези на лекия, космополитен следвоенен модернизъм, в контраст с тежките, историзиращи и еkleктични форми на социалистическия реализъм и е една от най-одобряваните сгради през периода, превърнала се в символ на успехите на социалистическото строителство.

Сградата е посрещната положително още с откриването си и се радва на добро отношение до края на периода на държавен социализъм у нас. С логичната си функция, чисто и ясно конструктивно решение, отлично балансирана обемно-пространствена композиция и семпло и ефектно подобрени материали, зала “Универсиада” се счита за едно от безспорните постижения на социалистическото строителство в България, а после и след 1989 г. е давана регулярно като един от най-добрите примери за спортна зала у нас.

АКЦЕНТИ ОТ ОЦЕНКАТА НА КУЛТУРНАТА ЗНАЧИМОСТ

Архитектурно-строителна стойност и иновативност

- Значим пример за български следвоенен интернационален модернизъм в национален мащаб
- Удачна композиция от няколко ортогонални в план обема, които обаче са съчетани в динамична и въздействаща обемно-пространствена структура
- Обобщаване на пространствата и тяхното подгразделяне и преливане като основен формообразуващ принцип
- Иновативно за България конструктивно решение, съчетаващо монолитни трибуни със сглобяема стоманена покривна конструкция
- Експресивна архитектурна форма с много характерен седловиден силует
- Удачно комбинирани основни материали и постигнато контрастно въздействие

Историческа и познавателна стойност

- Един от ключовите новоизградени обекти за Международната младежка спортна “Универсиада 61”
- Бележи много ранен етап в проектирането на спортни зали от арх. Иван Татаров и колективите, в които той участва

Автентичност и степен на съхраненост

- След основния ремонт през 2004 г. залата е с нарушена образна и (частично) функционална автентичност. Намесите в сградата обаче са обратими и е възможно възвръщане към нейната цялостна автентичност.

ПРЕДЛОЖЕНА ЗА:

Архитектурно-строителна недвижима културна ценност от най-ново време с национално значение